

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО**

кафедра цивільного права №1

**«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор**

_____ 2021 р.
«___» _____

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«Договори у сфері надання медичних послуг»
(вибіркова)**

для студентів галузі знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право»,
освітньо-кваліфікаційний рівень другий (магістерський)

Харків 2021 р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Договори у сфері надання медичних послуг»: галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право», другий (магістерський) освітньо-кваліфікаційний рівень

Розробники:

Борисова Валентина Іванівна

професор кафедри цивільного права №1, кандидат юридичних наук, професор

Коробцова Наталія Василівна

доцент кафедри цивільного права №1, кандидат юридичних наук, доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри цивільного права №1
Протокол від « » _____ 2021 року №

Завідувач кафедри _____

« » _____ 2021 року

ВСТУП

Робоча програма навчальної дисципліни «Договори у сфері надання медичних послуг» розроблена Борисовою Валентиною Іванівною та Коробцовою Наталією Василівною. Навчальна дисципліна «Договори у сфері надання медичних послуг» є вибірковою дисципліною.

Робоча програма визначає дидактичну структуру і тематичну карту навчальної дисципліни відповідно до навчального плану та робочого навчального плану Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни, обсяг навчання, форми й засоби поточного і підсумкового контролю знань студентів усіх напрямків підготовки освітнього ступеня «Магістр».

Завданнями навчальної дисципліни є:

- опанування студентами теоретичних положень, що вироблені цивілістичною наукою щодо інституту договірної права у сфері медичних послуг та пов'язаних з ним питань відповідальності;
- освоєння нормативного матеріалу, закріпленого в системі вітчизняного і міжнародного законодавства;
- ознайомлення з судовою та іншою практикою застосування норм цивільного законодавства України;
- формування у студента професійних навичок у сфері медичного права та правового забезпечення медичної діяльності і медичного бізнесу.

Опанування цих завдань повинно сприяти досягненню наступних цілей:

- засвоєння студентами змісту, видів, форм, суб'єктного складу договорів у сфері надання медичних послуг, заходів захисту та відповідальності у сфері надання медичних послуг;
- формування правового мислення, вироблення навиків тлумачення й аналізу норм законодавства та його практичного застосування до конкретних

відносин, судової практики, що склалася при розгляді цивільних справ при вивчанні навчальної дисципліни;

- дослідження тенденцій розвитку інституту медичних послуг та перспектив законодавства в цій сфері, спираючись на вже одержані знання з інших навчальних дисциплін.

Навчальна дисципліна «Договори у сфері надання медичних послуг» входить до освітньо-професійної програми за другим (магістерським) рівнем вищої освіти і спрямована на формування фахових компетентностей за спеціалізаціями в рамках узагальненого об'єкта юридичної практики.

При вивченні навчальної дисципліни «Договори у сфері надання медичних послуг» у студентів мають бути сформовані такі предметні компетентності як: знання та розуміння особливостей навчальної дисципліни і професії юриста в галузі медичного права; знання проблемних питань, правових теорій договорів в сфері надання медичних послуг, понятійного каркасу навчальної дисципліни; здатність до креативного підходу вирішення проблемних питань розвитку страхової медицини в Україні; уміння ефективно проводити наукові дослідження окремих видів договорів у сфері надання медичних послуг, виявляти особливості, робити висновки; уміння аналізувати судову практику із розгляду судами справ, пов'язаних з порушенням питань якості надання медичних послуг; знання механізму вирішення юридичних колізій у правовому регулюванні договірних відносин в сфері охорони здоров'я тощо.

Формування предметних компетентностей навчальної дисципліни має сприяти досягненню результатів навчання, передбачених освітньо-професійною програмою другого (магістерського) рівня (базова компонента).

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Інститути/факультети

(денна форма навчання)

1.		Модуль №1. Правовідносини у сфері надання медичних послуг. Тема 1. Загальні положення про медичні послуги як предмет договорів у сфері надання медичних послуг. Лекція. Практичне заняття	2	2			
2.		Тема 2. Договір про надання медичних послуг. Лекція. Практичне заняття	2	2			
3.		Тема 3. Суб'єктний склад правовідносин у договорах з надання медичних послуг. Лекція. Практичне заняття	4	4			
4.		Тема 4. Цивільно-правовий захист прав суб'єктів у договорах з надання медичних послуг. Лекція Практичне заняття.	4	4			
5.		Модуль 2. Окремі види договірних правовідносин у сфері надання медичних послуг. Цивільно-правова відповідальність за правопорушення у сфері медичних послуг. Тема 5. Окремі види договірних правовідносин у сфері надання медичних	5				

		послуг. Лекція Практичне заняття.		4			
6.		Тема 6. Цивільно- правова відповідальність за правопорушення у сфері медичних послуг. Лекція. Практичне заняття	5	6			
7.		Практичне заняття (тестові завдання)		2			
8.		Практичне заняття		2			Залік

3. ДИДАКТИЧНІ ПРИНЦИПИ, ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ

3.1. Навчальна дисципліна «Договори у сфері надання медичних послуг» викладена з дотриманням наступних дидактичних принципів:

- використання компетентнісного підходу в навчанні;
- орієнтації освітньої діяльності на результати навчання, їх систематичний моніторинг і самооцінку;
- використання принципу дидактичної спіралі;
- фундаментальності й професійної спрямованості змісту, методів і форм навчання;
- органічної єдності теоретичної і практичної підготовки учасників освітнього процесу;
- академічної свободи учасників освітнього процесу;
- урахування особистих можливостей учасників освітнього процесу;
- мотиваційного забезпечення освітньої діяльності;

- модуляризації і тематизації навчального процесу;
- використання трансферно-накопичувальної системи кредитів;
- партнерства тощо.

3.2. Зміст навчальної дисципліни «Договори у сфері надання медичних послуг» викладений із використанням наступних інноваційних технологій:

- проблемного навчання;
- навчання на умовах змагальності;
- контекстного навчання;
- студентоцентристського навчання тощо;

3.3. При вивченні навчальної дисципліни «Договори у сфері надання медичних послуг» впроваджуються наступні інтерактивні методи навчання:

- рольові/ділові/інтелектуально-конкурентні ігри;
- метод аналізу помилок, колізій, казусів;
- метод «дерево рішень»;
- коментування, оцінка (або самооцінка) дій учасників;
- метод аналізу і діагностики ситуації;
- моделювання;
- проблемний (проблемно-пошуковий) метод;
- метод евристичної бесіди;
- метод дискусії;
- кейс-метод тощо.

4.МЕТОДИ ПЕДАГОГІЧНОГО КОНТРОЛЮ

Методами оцінювання досягнень студентів з навчальної дисципліни «Договори у сфері надання медичних послуг» є:

- усний контроль: індивідуальне опитування, вирішення практичних завдань, бесіда тощо;

- письмовий контроль: есе, тестові завдання тощо;
- інноваційні методи: кейс-вимірювачі, участь у колоквиумах, рольових/ділових/інтелектуально-конкурентних іграх тощо.

Методами самоконтролю є: уміння самостійно оцінювати свої знання, уміння самостійно знаходити допущені помилки, неточності, уміння усувати виявлені недоліки, peer review тощо.

5. ШКАЛА ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Контроль знань в рамках навчальної дисципліни «Договори в сфері надання медичних послуг» здійснюється за результатами недиференційованого заліку, який виставляється за результатами практичних занять.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни виставляється у вигляді: «зараховано» або «незараховано».

6. НАВЧАЛЬНО- МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- База даних «Навчальний електронно-інформаційний комплекс з Цивільного права (частина перша)» /зареєстр. Державною службою інтелектуальної власності України, свід-во про реєстрацію авторського права на твір № 50544 від 02.08.2013 р./.

- База даних «Навчальний електронно-інформаційний комплекс з Цивільного права (частина друга)» /зареєстр. Державною службою інтелектуальної власності України, свід-во про реєстрацію авторського права на твір № 50545 від 02.08.2013 р./.

Навчально-методичний посібник для практичних занять і самостійної роботи студентів з вибіркової навчальної дисципліни «Договори у сфері

надання медичних послуг» для студентів 2 курсу денної форми навчання (другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» освітньо-професійної програми «Право») / уклад.: В. І. Борисова, Н. В. Коробцова. Харків : Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2021. 30 с. URL:

7. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основні джерела:

Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод прийнята Радою Європи 04.11.1950. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua/go/995_004.

Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 №435- IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. - №№40-44. – ст.356. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua/go/435_15.

Про захист прав споживачів : Закон України від 12.05.1991р. // Відомості Верховної Ради України – 2006. - №7, ст.89. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/go/1023-12>.

Основи законодавства України про охорону здоров'я : Закон України від 19.11.1992 №2801 – XII // Відомості Верховної Ради України. – 1993. - №4. – ст.19. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/go/2801-12>.

Майданик Р.А. Договір про надання медичних послуг // Договірне право. Особлива частина : навчальний посібник / Р.А. Майданик, А.Б. Пермяков // За заг. ред. О.В. Дзери (кер. авт. кол.), Н.С. Кузнецової, Т.В. Боднар. – К.: ЮрінкомІнтер, 2009. – С.1107 – 1133.

Медичне право України: Підручник / Стеценко С.Г., Стеценко В.Ю., Сенюта І.Я.; за заг. ред. д.ю.н., проф. С.Г. Стеценка. – К.: Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2008. – 507с.

Сенюта І.Я. Медичне право: право людини на охорону здоров'я: Монографія. – Львів: Астролябія, 2007. – 224с.

Способи захисту прав пацієнтів в Україні: Науково-практичний посібник. – К.: КНТ, 2009. – 72 с.

Сучасне українське медичне право: Монографія /За заг. ред. С.Г. Стеценка. – К.: Атіка, 2010. – 496 с.

Четверте покоління прав людини: особливості правового регулювання, проблеми та перспективи розвитку в сфері охорони здоров'я : Монографія /За заг. ред. д.ю.н., проф. С.Б.Булеци; д.ю.н., доц. М.В. Менджул. Ужгород : Вид-во УжНУ «Говерла», 2020. 444 с.

Додаткові джерела:

Гельсінська декларація Всесвітньої Медичної Асоціації «Етичні принципи медичних досліджень за участю людини у якості об'єкта дослідження» прийнята 18-ою Генеральною асамблеєю ВМА, червень 1964 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/990_005.

Декларація стосовно трансплантації людських органів прийнята 39-ю ВМА 30.10.1987. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_330.

Про застосування трансплантації органів анатомічних матеріалів людині : Закон України від 17.05.2018. №2427 – VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2018.- №28. – ст.232. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2427-19>

Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії : Закон України від 05.10.2000р. №2017-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua/go/2017-14>.

Про затвердження переліку платних послуг, які надаються в державних закладах охорони здоров'я та вищих медичних закладах освіти : Постанова

КМУ від 17.09.1996. №1138. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/go/1138-96-п>.

Венедіктова І. Публічні послуги в медичній сфері // Медичне право. – 2009. - №3. – С.7-14.

Коробцова Н.В. Актуальні питання цивільно-правової відповідальності за правопорушення в медицині. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2020. №2. С. 39 - 42.

Коробцова Н.В. Належне волевиявлення в медичних правовідносинах як оціночна категорія. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2021. №2 (37). С. 36 – 39.

Майданик Р.А. Договір про безоплатне надання громадянам медичної допомоги: поняття, природа, елементи / Р.А. Майданик // Юридична газета. – 2013. – 15 лист. - №45. – С.7.

Старчиков М.Ю. Разрешение споров между медицинскими организациями и пациентами: законодательные положения и судебная практика. Москва : Инфотропик Медиа, 2017. 224 с.

Старчиков М.Ю. Гражданско-правовая ответственность медицинских организаций за вред, причиненный жизни (здоровью) пациентов: теоретические положения и судебная практика. Москва : Инфотропик Медиа, 2016. 196 с.

Старчиков М.Ю. Основания освобождения медицинских организаций от гражданско-правовой ответственности за вред, причиненный жизни (здоровью) пациентов при оказании медицинских услуг: теоретические положения и судебная практика. Москва : Инфотропик Медиа, 2017. 224 с.

Стефанчук Р.О. Особисті немайнові права фізичних осіб у цивільному праві (поняття, зміст, система, особливості здійснення та захисту): Монографія /Відп. ред.. Я.М. Шевченко. – Хмельницький: Вид-во Хмельницького ун-ту управління та права, 2007. – 626с.

Страхування в галузі охорони здоров'я: Навч. посіб. / І.Б. Дячук, І.Я. Сенюта, Х.Я. Терешко, І.І. Фуртак; за заг. ред. І.Я. Сенюти. – Львів : Вид-во ЛОБФ «Медицина і право», 2010. – 216 с.